

5. PANKREA EXOKRINOAREN GAI XOTASUNEN DIETOTERAPIA

SARRERA

- Funtzio jariatzaile bikoitza:
 - Entzimak + Hormonak
 - Dietako elikagaien absortzioa eta metabolismoa erregulatzen ezinbesteko funtzioa betetzen du.

SARRERA

- Gai honetan, pankrearen funtzio exokrinoan eragiten duten patologiak lantzen dira, baina, batzuetan, funtzio endokrinoa ere eragotz dezakete.
- Jario entzimatiko exokrinoan edo jario endokrino hormonalean eragiten duten prozesu patologikoek eragina dute nutrizio-egoeran.

SARRERA

- Pankrea sabelaren goi-atalean kokatuta dago, duodenoaren eta barearen artean; 15-20 cm luze da eta 85-90 g pisatzen du.
- Hiru ataletan banatzen da: burua (duodenoaren ondoan), gorputza eta isatsa.

SARRERA

- Azino pankreatikoa: unitate funtzionala, pankrea helduaren %80.
- Jario isotonikoa: 1-2,5 L/egun:
 - Bikarbonatoz, elektrolitoz eta digestio-entzimaz aberatsak dira.
 - Gehiengoa jan ostean. Otorduen artean, entzima eta HCO_3^- ren produkzioa ez dago guztiz inhibitua.
 - Isuri pankreatikoaren osaera eta V dietaren osaeran menpean; estimulurik handienak lipidoek eta zenbait aminoazidok sortzen dituzte.

SARRERA

- Jario entzimatikoa azino zeluletan osatzen da. (entzima glukolitikoak, lipolitikoak, eta proteolitikoak (% 80) sintetizatzen dira)
- Entzima horiek erraia degrada dezaketenez, pro-entzima gisa sintetizatzen eta biltzen dira (zimogeno-granuluak).
- Kanalikuluek HCO_3^- -an aberatsa den soluzioa eratzen dute. Ezinbestekoa da duodenoan bikarbonatoa egotea urdailetik datorren pH azidoa orekatzeko eta, E ekintzari laguntzeko.

5.1. PANKREATITISA

- **Fisiopatologia:**
 - Pankrearen hantura
 - Edema
 - Exudazioak
 - Nekrosia

Pankreatitisa

- Akutua
 - Kronikoa
- }

**Funtzio endokrinoak
eta
Funtzio exokrinoak**

PANKREATITISA

- **Etiologia:**
- Alkoholismo kronikoa:
 - duodenitisak eta Vater maskuilan edemak pankrearen jarioa eragozten du entzimen errefluxua gertatzearen arriskua handitzen da. Proentzimak behazunarekin kontaktuan sartzen direnean aktibatzen dira.
- Behazun sistemaren gaixotasunak.

PANKREATITISA

- **Seinale klinikoak:**
 - Goragaleak eta gorakoak.
 - Min epigastrikoa sorbaldan irradiatua.
 - Kronikoa denean funtzio galerak:
 - Jario exokrinoen urritzea:
- Hidrolatikoa: entzimen jarduera jaisten da pH azidoegia delako. Bestalde, pH azidoak duodenoan ultzerak sortzen ditu.
- Ekbolikoa: entzimen gabeziak digestio txarrak eta malabsortzioak sortzen ditu eta diarreak eta esteatorrea agertzen dira.
- Jario endokrinoen urritzea: 1 motako diabetea.

PANKREATITISA

- **Tratamendu dietetiko:**

- **Aldi akutuan:**

- batzuetan ileo paralitiko: dieta parenterala (pankrea atsedenean).
- Intsulinarekiko erresistentzia periferikoa ager daitekeenez fruktosa eta polialkoholak erabiltzen dira karbohidrato iturri gisa eta gehienez 4-5 mg/kg/min.

PANKREATITISA

- **Energia**

- Egoera hiperkatabolikoan dago baina patologiaren aldi ezberdinetan energia beharrak oso aldakorak dira (zeharkako kalorimetria).

- **Proteinak:**

- Beharrak ere altuak izan arren, aldakorak dira.
- Energia/proteina erlazioa txikiagoa da.
 - Normalean 150-250 kcal/ gN , patologia honetan ≤ 100 .

- **Lipidoak:**

- Eren% 25-30 osatuko dute.
- Gehienez 1,5 g/kg/egun plasmatik argitzeko denbora mantsoa delako.

PANKREATITISA

Aldi kronikoan

- Pankreari gelditzen zaio funtzionaltasunaren arabera prestatzen dira gomendio dietetikoak.
- Helburu dietetikoa: lipidoen malabsortzioa aurrezaintzea eta pankrean jarioen gehiegizko estimulazioa ekiditea dira.

PANKREATITISA

- Dietoterapiaren ardatza:
 - Lipidoen kontrola (pankrea lipasarentzat ez dago ordezkatzailerik fisiologikorik eta haren gabeziaren ondorioz esteatorrea agertzen da, balantze energetiko negatiboak sortuz)
 - Prestakin komertziala (lipase)
- Dietoterapiaren hasieran
 - MCT
 - Gero LCT
- Pankrea amilasaren ordezkari hesteko entzima amilolitikoek funtzioak bete ditzakete gutxi gora behera eta pepsinak eta enteropeptidasek tripsina eta kimiotripsinaren ordezkari.